

Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών Εξειδίκευσης του Τμήματος Ελληνικής Φιλολογίας του
Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης σε συνεργασία με το ΕΚΕΦΕ Δημόκριτος – Ινστιτούτο
Πληροφορικής και Επικοινωνιών με τίτλο: «Εξειδίκευση στις Τ.Π.Ε. και Ειδική Αγωγή –
Ψυχοπαιδαγωγική της ένταξης»

**ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ ΣΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ ΣΧΟΛΕΙΟ – ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ: ΠΡΟΛΗΨΗ ΚΑΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ**

**BEHAVIORAL PROBLEMS IN PUBLIC SCHOOL - LEARNING STRATEGIES :
PREVENTION AND CONFRONTATION**

της

Τασακλάκη Αναστασίας

Μεταπτυχιακή διατριβή που υποβάλλεται στην τριμελή επιτροπή για την απόκτηση
του μεταπτυχιακού τίτλου του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών
Εξειδίκευσης του Τ.Ε.Φ- Δ.Π.Θ. σε συνεργασία με το Ε.Κ.Ε.Φ.Ε Δημόκριτος –
Ινστιτούτο Πληροφορικής και Επικοινωνιών με τίτλο : « Εξειδίκευση στις Τ.Π.Ε και
Ειδική Αγωγή – Ψυχοπαιδαγωγική της Ένταξης »

Εγκεκριμένο από την τριμελή επιτροπή:

1ος Επιβλέπων: Δρ. Παναγιώτης Μαντάς, Συνεργαζόμενος Ερευνητής –
Ι.Π.Τ. – Ε.Κ.Ε.Φ.Ε ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ

2ος Επιβλέπων: Ιφιγένεια Δόση, Επίκουρη Καθηγήτρια, Τ.Ε.Φ. – Δ.Π.Θ

3ος Επιβλέπων: Αγάθη Σταθοπούλου, Συνεργάτιδα Ερευνήτρια – Ι.Π.Τ. –
Ε.Κ.Ε.Φ.Ε ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ

Κομοτηνή / Αθήνα 2023

Περίληψη

Τα τελευταία χρόνια το ποσοστό των παιδιών που αντιμετωπίζει προβλήματα συμπεριφοράς έχει αυξηθεί ταχύτατα. Ταυτόχρονα έχει μεγαλώσει και η ανάγκη για κατάλληλες στρατηγικές σχετικά με την πρόληψη και την αντιμετώπιση τους. Η εκπαιδευτική κοινότητα, οι γονείς και γενικότερα κάθε σύστημα το οποίο εμπλέκεται στην πρόληψη και αντιμετώπιση, χρειάζεται υποστήριξη, για να μεγιστοποιήσει το όφελος των παιδιών. Προσφέρεται πληθώρα βιβλιογραφικών αναφορών με διάφορες τεχνικές και προσεγγίσεις σε σχέση με τα προβλήματα συμπεριφοράς. Η παρούσα μεταπτυχιακή διατριβή περιλαμβάνει βιβλιογραφική ανασκόπηση με εντοπισμό των ερευνών που αφορούν τις εκπαιδευτικές στρατηγικές πρόληψης, και αντιμετώπισης. Τα αποτελέσματα ανέδειξαν δέκα έρευνες που ανήκουν χρονολογικά στην τελευταία δεκαετία. Παρατηρείται χρήση αρκετών τεχνικών για τη διαχείριση των προβλημάτων συμπεριφοράς, κυρίως θετικών προς το μαθητή. Γίνεται χρήση επαίνων, εποικοδομητικού διαλόγου, κατάρτισης κανόνων, μίμησης προτύπων και δημιουργίας φιλικού κλίματος συνεργασίας. Στον αντίποδα, κάποιοι εκπαιδευτικοί χρησιμοποιούν αρνητικές τιμωρητικές τεχνικές όπως είναι οι επιπλήξεις. Επιπροσθέτως, αξιολογούνται και ορισμένα προγράμματα παρέμβασης που έχουν ως στόχο τους την ανάπτυξη κοινωνικών δεξιοτήτων με σκοπό την πρόληψη και την αντιμετώπιση των προβλημάτων συμπεριφοράς. Πραγματοποιήθηκε ανάλυση και σχολιασμός προκειμένου να αναδειχθούν τα κοινά σημεία και τα αποτελέσματα των ερευνών. Εντούτοις μελλοντικά απαιτείται περαιτέρω έρευνα και μελέτη του θέματος.

Λέξεις Κλειδιά: προβλήματα συμπεριφοράς, στρατηγικές πρόληψης, στρατηγικές αντιμετώπισης, σχολικό περιβάλλον

Βιβλιογραφία:

Aksoy,P.(2020). The Challenging Behaviors Faced by the Preschool Teachers in Their Classrooms, and the Strategies and Discipline Approaches Used against These Behaviors: The Sample of United States. *Participatory Educational Research (PER)* 7 (3), 79-104.

Beazidou, E., Botsoglou, K., & Andreou, E. (2013). Classroom behavior management practices in kindergarten classrooms: An observation study. *Έρευνα στην Εκπαίδευση*, 1(1), 93–107.

Βουλγαράκη,Κ. Παπαστεφανάκη , Σ.Ευάγγελος Ανάγνου,Ε. (2020). Διαχείριση προβλημάτων συμπεριφοράς στην τάξη – Απόψεις των καθηγητών Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης του Νομού Ηρακλείου. *εκπαιδευτικός κύκλος* 8 (2) , 52 – 70

Caldarella,P. Wills, H. P.,Anderson,D.H., Williams, L. (2019). Managing Student Behavior in the Middle Grades Using Class- wide Function – Related Intervention Teams. August 26, 2019
<https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/19404476.2019.1654799>

Γραμματάς,Θ.(2006). *Για το δράμα και το θέατρο*. Αθήνα : Εκδόσεις Εξάντας

Cooper, P. & Upton, G. (1990) *An ecosystemic approach to emotional and behavioural difficulties in schools*, Educational Psychology.

Darling – Hammond,L., & Richardson,N. (2009). Research review / teacher learning:What matters. *Educational leadership*,66(5), 46- 53.

Δεληκανάκη,Ν. (2005).*Συναισθηματική Αγωγή. Κατανόηση και βιωματική προσέγγιση συναισθημάτων*. Αθήνα : Εκδόσεις Ταξιδευτής.

Doulou, A., & Drigas, A. (2022). Behavioral Problems and ICTs: Research and analysis in schools in Athens. *Technium Social Sciences Journal*, 29(1), 181–197.

Dreikurs, R. (2007). *Η πρόκληση να είμαστε γονείς*. Αθήνα: εκδόσεις Θυμάρι.

Ελευθεριάδης, Α. (2002). *Ψυχοπαιδαγωγικά Προβλήματα*. Αθήνα: Σύγχρονη Πέννα

Heward, W.L. (2000). *Exceptional Children: An Introduction to Special Education*. New Jersey: Prentice Hall.

Justicia-Arreaez,A.J., Pichardo,M.C., Miriam Romero- Lopez,M.,Alba,G. (2021). Can We Manage Behavioral Problems through the Development of Children’s Social – Emotional Regulated Behavior ? Longitudinal Study of a Preschool Program. August 10,2021 <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/34444196/>

Καλαντζή-Αζίζη, Α. (1985). *Προβλήματα συμπεριφοράς στο σχολείο, Οικοσυστημική προσέγγιση*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα

Καψάλης, Α. (2003). *Παιδαγωγική Ψυχολογία*. Θεσσαλονίκη: εκδοτικός οίκος Αδελφών Κυριακίδη

Mahvar,T. Farahani,M.A., Aryankhesal,A.(2018). Conflict management strategies in coping with students disruptive behaviors in the classroom : Systematized review. July 6, 2018 <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC6039817/>

Ματσαγγούρας, Η. (2008). *Ομαδοσυνεργατική Διδασκαλία και Μάθηση*. Αθήνα. Εκδόσεις Γρηγόρη

Maureen A. Conroy,M.A,Kevin S.Sutherland ,K.S., Landwing,C. (2018). Prevention and Treatment of Problems Behaviors in Young Children: Clinical Implications from a Randomized Controlled Trial of BEST in CLASS. January 5, 2018. <https://journals.sagepub.com/doi/full/10.1177/2332858417750376>

Molnar, A. & Lindquist, B. (2013). *Προβλήματα συμπεριφοράς στο σχολείο Οικοσυστημική προσέγγιση*. Αθήνα: εκδόσεις Πεδίο

Miller, B. (2002). *Χτίζοντας καλύτερη σχέση με τα παιδιά στην τάξη*. Θεσσαλονίκη: κέντρο UNESCO.

Παναγάκος, Ι. (2016). Διαχείριση προβλημάτων συμπεριφοράς στην σχολική τάξη: Τεχνικές πρόληψης και Τεχνικές παρέμβασης. Ανακτήθηκε 27 Φεβρουαρίου 2018, από <http://erproceedingsepublishing.ekt.gr/index.php/edusc/article/viewfile/iss/122>

Παπαθεμελής, Ι. (2000). Προβλήματα συμπεριφοράς μαθητών, Το σχολείο και το σπίτι, 421, 49-55.

Παρασκευόπουλος, Ι. (1985). *Εξελικτική Ψυχολογία*, τόμος 1. Αθήνα

Rekalidou,G., Karadimitriou ,K.(2014). Practices of Early Childhood Teachers in Greece for Managing Behavior Problems: A Preliminary Study.October 7,2014
<https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1877042814053889>

Sinclair,J. Keith C. Herman,K.C., Stormont.M.(2020). Effects of a Universal Classroom Management Intervention on Middle School Students With or At Risk of Behavior Problems.June 8 , 2020.
<https://journals.sagepub.com/doi/full/10.1177/0741932520926610>

Στασινός,Δ.(2013). Η ειδική Εκπαίδευση 2020: Για μία συμπεριληπτική ή ολική εκπαίδευση στο νέο – ψηφιακό σχολείο με ψηφιακούς πρωταθλητές. Αθήνα: Παπαζήση.

Σωτηρόπουλος, Θ.(2018). Οι Απόψεις των Εκπαιδευτικών Α΄/ΘΜΙΑΣ Εκπαίδευσης για τα Προβλήματα Συμπεριφοράς Των Μαθητών στο Σχολικό Χώρο: Η Περίπτωση των Νομών Κιλκίς και Σερρών . Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Τμήμα Θεσσαλονίκης, Θεσσαλονίκη,Ελλάδα.

Χατζηχρήστου, Χ. Γ. (2004). Εισαγωγή στη Σχολική Ψυχολογία. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

Χρηστάκης, Κ.Γ.(2011). Προβλήματα Συμπεριφοράς στη Σχολική Ηλικία. Αθήνα: Διάδραση.